

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. : 107664

139(GHE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 5 વિભાગ અને 64 પ્રશ્નો છે.
- 2) આ પ્રશ્નપત્ર કાળજીપૂર્વક વાંચીને માગ્યા મુજબ પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખવા.
- 3) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા 1થી 20 હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી ઉત્તર લખો. પ્રત્યેકના 1 ગુણ છે. [20]

- 1) વિશ્વમાં સૌથી મોટું રેલવે નેટવર્ક કયા દેશમાં છે ?
(A) અમેરિકા (B) ભારત
(C) ચીન (D) ઓસ્ટ્રેલિયા
- 2) ભારતમાં 2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?
(A) ઉત્તર પ્રદેશ (B) ઉત્તરાખંડ
(C) કેરાલા (D) હિમાચલ પ્રદેશ
- 3) ભારતીય સંસ્કૃતિનો દ્રષ્ટિકોણ કેવો છે ?
(A) સંકુચિત (B) સ્થાનીય
(C) વૈશ્વિક (D) એક પણ નહિ
- 4) ભારતમાં ધાર્મિક લઘુમતી વસ્તી કેટલા ટકા છે ?
(A) 18.2 (B) 17.17
(C) 20.0 (D) 12.5

- 5) મંડલ કમિશનમાં ભારતના કયા સમાજશાસ્ત્રીને કામગીરી સોંપવામાં આવી હતી ?
- (A) આઈ. પી. દેસાઈ
(B) અક્ષરકુમાર દેસાઈ
(C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
(D) તારાબેન પટેલ
- 6) ભારત સરકારે અસ્પૃશ્યતા નાબુદી કાનૂન કયા વર્ષે બનાવ્યો હતો ?
- (A) 1945 (B) 1955
(C) 1965 (D) 1975
- 7) 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં સૌથી ઓછું બાલિકાઓનું પ્રમાણ કયા રાજ્યમાં છે ?
- (A) મધ્ય પ્રદેશ (B) બિહાર
(C) છત્તીસગઢ (D) પંજાબ
- 8) સાર્થકલ સહાય યોજનાનો લાભ કોને આપવામાં આવે છે ?
- (A) છોકરીઓને
(B) છોકરાઓને
(C) બંનેને
(D) વૃદ્ધોને
- 9) પશ્ચિમની વિચારસરણીનાં કયાં તત્ત્વોનો ભારતમાં પ્રવેશ થયો ?
- (A) બિનસાંપ્રદાયિકતા
(B) માનવતાવાદ
(C) સમાનતાવાદ
(D) આપેલ બધા
- 10) ઉદારીકરણમાં કઈ બાબત પર ભાર મુકાયો છે ?
- (A) માનવ-કલ્યાણ
(B) સમાજ-સંસ્કૃતિ
(C) ઉદ્યોગ-વેપાર
(D) આપેલ એક પણ નહિ

- 11) ફિલ્મ જગતનો પ્રતિષ્ઠિત એવોર્ડ કોના નામે આપવામાં આવે છે ?
- (A) દાદા સાહેબ ફાળકે
(B) રાજ કપૂર
(C) પૃથ્વીરાજ કપૂર
(D) લતા મંગેશકર
- 12) ભારતમાં મોબાઈલ સેવાનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?
- (A) 15 ઓગષ્ટ 1995
(B) 15 ઓગષ્ટ 1985
(C) 15 ઓગષ્ટ 1975
(D) 15 ઓગષ્ટ 2005
- 13) બ્રહ્મસમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
- (A) કરસનદાસ મૂળજી
(B) રાજા રામમોહનરાય
(C) કવિ નર્મદ
(D) મહર્ષિ કર્વે
- 14) નર્મદાબંધ વિરોધી આંદોલન કયા પ્રકારનું છે ?
- (A) સુધારાવાદી
(B) ક્રાંતિકારી
(C) પ્રતિરોધાત્મક
(D) વિરાધોત્મક
- 15) પંચાયતી રાજમાં સ્ત્રી-અનામત કેટલા ટકા હોય છે ?
- (A) 33% (B) 22%
(C) 44% (D) 40%
- 16) ગ્રામ પંચાયતનો વડો કોણ છે ?
- (A) સરપંચ
(B) ઉપ સરપંચ
(C) મંત્રી
(D) ગ્રામ સેવક

- 17) બોસ્ટલ શાળાની સૌપ્રથમ સ્થાપના ક્યા થઈ ?
- (A) અમેરિકા
(B) ભારત
(C) ઈંગ્લેન્ડ
(D) જર્મની
- 18) બાળ અપરાધીને સુરક્ષિત રાખવાનું સ્થળ એટલે
- (A) બાળ અદાલત
(B) રિમાન્ડ હોમ
(C) પાલક ગૃહ
(D) પ્રોબેશન
- 19) 'વિશ્વ એઈડ્સ દિવસ'ની ઉજવણી ક્યારે કરવામાં આવે છે ?
- (A) 11 મી સપ્ટેમ્બર
(B) 11 મી ડિસેમ્બર
(C) 1 લી ઓક્ટોબર
(D) 1 લી ડિસેમ્બર
- 20) એઈડ્સની સમસ્યામાં ભારત વિશ્વમાં કેટલામું સ્થાન ધરાવે છે ?
- (A) બીજું
(B) ત્રીજું
(C) ચોથું
(D) પાંચમું

વિભાગ - B

- નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. દરેકનો 1 ગુણ છે. [10]
- 21) ભારતમાં કેટલી ભાષાઓ બંધારણીય દરજ્જો ધરાવે છે ?
- 22) સંસ્કૃતિ એટલે શું ?
- 23) જાદુના પ્રકાર જણાવો.

- 24) લિંગ પ્રમાણ એટલે શું ?
- 25) કિંગ્સલે ડેવિસે આપેલી સામાજિક પરિવર્તનની વ્યાખ્યા આપો.
- 26) ગુજરાતીમાં સંચાર માટે અન્ય કયો શબ્દ પ્રયોજવામાં આવે છે ?
- 27) સમાજમાં કયા બે પ્રકારના સમૂહ હોય છે ?
- 28) V. D. O. નું પુરું નામ આપો. ?
- 29) જૈવિક દ્રષ્ટિએ યુવાન કોને કહે છે ?
- 30) સ્ત્રી-ભૂષણ હત્યા કોને કહેવાય ?

વિભાગ - C

■ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. દરેકના 2 ગુણ છે. [20]

- 31) ભારતનાં નાગરિક એવોર્ડનાં નામો આપો.
- 32) ભારતનાં વિકાસમાં અવરોધક સમસ્યાઓનાં નામ આપો.
- 33) શીખ ધર્મના પાંચ 'ક' કોને કહે છે ?
- 34) ટોટેમવાદ એટલે શું ?
- 35) ગુજરાત રાજ્યમાં અનુસૂચિત જાતિઓમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતી મુખ્ય ચાર જાતિઓના નામ આપો.
- 36) મહિલા સશક્તિકરણના સંદર્ભમાં સ્વામી વિવેકાનંદના વિચારો જણાવો.
- 37) S.E.W.A. (સેવા)નું પુરું નામ જણાવો.
- 38) સામાજિક પરિવર્તનના લક્ષણો જણાવો.
- 39) પશ્ચિમીકરણની પ્રક્રિયામાં કઈ ત્રણ બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?
- 40) ઓસગુડ અને વિલ્બર શ્રેમનું સંચાર પ્રક્રિયાનું મોડલ સમજાવો.
- 41) સામાજિક આંદોલનનાં પ્રકારો જણાવો.

- 42) ગ્રામસભા ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- 43) ડૉ. ભૂપેન્દ્ર બ્રહ્મભટ્ટે યુવાનોની કઈ લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવી છે ?
- 44) AIDS (એઈડ્સ))નું પુરું નામ જણાવો.

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના જવાબ મુદ્દાસર આપો.
દરેકના 3 ગુણ છે.

[30]

- 45) કઈ નાગરિક ફરજોના પાલનથી રાષ્ટ્રીય એકતા મજબુત બને છે ?
- 46) ભારતનું સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય જણાવો.
- 47) જૈન સમુદાયની સમજૂતી આપો.
- 48) અન્ય પછાત સમૂહો માટેની કલ્યાણ યોજનાઓની ટૂંકમાં માહિતી આપો.
- 49) ભારતની આદિમ જાતિઓનું ભૌગોલિક રહેઠાણ અને વસ્તી પ્રમાણની દૃષ્ટિએ વર્ગીકરણ કરો.
- 50) સ્ત્રી-સશક્તિકરણનાં લક્ષણો જણાવો.
- 51) સ્ત્રીઓના બંધારણીય અધિકારો જણાવો.
- 52) પ્રભાવી જ્ઞાતિનાં માપદંડો કયા છે ?
- 53) ઉદારીકરણનાં લાભો જણાવો.
- 54) સંચાર માધ્યમોની શિક્ષણ ક્ષેત્રે અસરો (પ્રભાવ) વર્ણવો.
- 55) 'સ્વચ્છતા અભિયાન' વિગતે સમજાવો.
- 56) પંચાયતી રાજના નકારાત્મક સામાજિક અસરો લખો.
- 57) બાળ અપરાધી સુધારણામાં પ્રમાણિત શાળા સમજાવો.
- 58) અસમાન જાતિ પ્રમાણની સમસ્યા કઈ રીતે અટકાવી શકાય સમજાવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના જવાબો સવિસ્તાર આપો.
દરેકના 5 ગુણ છે.

[20]

- 59) ભારતીય સંસ્કૃતિનો અર્થ આપી લક્ષણો વર્ણવો.
- 60) સંચાર માધ્યમના આધુનિક ઉપકરણોમાં રેડિયો તથા ટેલિવિઝન વિશે વિસ્તારથી સમજ આપો.
- 61) સુધારાવાદી સામાજિક આંદોલન અને ક્રાંતિકારી સામાજિક આંદોલન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- 62) તાલુકા પંચાયતના કાર્યો સમજાવો.
- 63) યુવા અજંપાના સામાજિક કારણો સમજાવો.
- 64) એઈડ્સ કેવી રીતે ફેલાય છે અને કેવી રીતે નથી ફેલાતો તેના વિશે વિસ્તારથી જાણકારી આપો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

139 (H)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

सूचनाएँ :

- 1) इस प्रश्न पत्र में कुल 5 विभाग एवं 64 प्रश्न हैं।
- 2) इस प्रश्न पत्र को ध्यानपूर्वक पढ़कर सूचना के अनुसार उत्तर लिखिए।
- 3) प्रश्न के दाहिनी ओर उसके अंक दिए गए हैं।
- 4) नया विभाग नए पन्ने से प्रारंभ कीजिए।

विभाग - A

■ निम्नलिखित 1 से 20 तक प्रश्नों के सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :

[20]

- 1) विश्व का सबसे बड़ा रेलवे नेटवर्क कहाँ है?
(A) अमेरिका (B) भारत
(C) चीन (D) ऑस्ट्रेलिया
- 2) भारत की 2011 की जनगणना के आधार पर सबसे अधिक जनसंख्या वाला राज्य कौन सा है?
(A) उत्तर प्रदेश (B) उत्तराखंड
(C) केरल (D) हिमाचल प्रदेश
- 3) भारतीय संस्कृति का दृष्टिकोण कैसा है?
(A) संकुचित (B) स्थानीय
(C) वैश्विक (D) एक भी नहीं
- 4) भारत में धार्मिक अल्पसंख्यक जनसंख्या के कितने प्रतिशत हैं?
(A) 18.2 (B) 17.17
(C) 20.0 (D) 12.5

- 5) मण्डल कमीशन में भारत के किस समाजशास्त्री को कार्यभार सौंपा गया था?
 (A) आई.पी. देसाई (B) अक्षय कुमार देसाई
 (C) एम.एन. श्रीनिवास (D) ताराबेन पटेल
- 6) भारत सरकार ने अस्पृश्यता निवारण कानून कौन से साल में बनाया था?
 (A) 1945 (B) 1955
 (C) 1965 (D) 1975
- 7) 2011 की जनगणना के आधार पर भारत में सबसे कम लड़कियों का अनुपात किस राज्य में है?
 (A) मध्यप्रदेश (B) बिहार
 (C) छत्तीसगढ़ (D) पंजाब
- 8) सायकिल सहायता योजना का लाभ किसे दिया जाता है?
 (A) लड़कियों को (B) लड़कों को
 (C) दोनों को (D) वृद्धों को
- 9) पश्चिमी विचार शैली का कौन सा तत्व भारत में आया है?
 (A) धर्मनिरपेक्षता (B) मानवता
 (C) समानतावाद (D) दिए गए सभी
- 10) उदारीकरण में किस विषय पर बल दिया गया है?
 (A) मानव कल्याण (B) समाज-संस्कृति
 (C) उद्योग-व्यापार (D) एक भी नहीं
- 11) फिल्म जगत का प्रसिद्ध अवॉर्ड किसके नाम से दिया जाता है?
 (A) दादासाहेब फालके (B) राजकपूर
 (C) पृथ्वीराज कपूर (D) लता मंगेशकर
- 12) भारत में मोबाइल सेवा का प्रारंभ कब हुआ?
 (A) 15 अगस्त, 1995 (B) 15 अगस्त, 1985
 (C) 15 अगस्त, 1975 (D) 15 अगस्त, 2005

- 13) ब्रह्मो समाज की स्थापना किसने की थी?
 (A) करसनदास मूलजी (B) राजा राममोहन रॉय
 (C) कवि नर्मद (D) महर्षि कर्वे
- 14) नर्मदा बाँध विरोधी आंदोलन किस प्रकार का है?
 (A) सुधारवादी (B) क्रांतिकारी
 (C) प्रतिरोधात्मक (D) विरोधात्मक
- 15) पंचायती राज में स्त्रियों का आरक्षण कितने प्रतिशत होता है?
 (A) 33% (B) 22%
 (C) 44% (D) 40%
- 16) ग्राम पंचायत में सबसे ऊपरी स्थान पर कौन होता है?
 (A) सरपंच (B) उप सरपंच
 (C) मंत्री (D) ग्राम सेवक
- 17) बोस्टल विद्यालय की सर्वप्रथम स्थापना कहाँ हुई?
 (A) अमेरिका (B) भारत
 (C) इंग्लैण्ड (D) जर्मनी
- 18) बाल अपराधी को सुरक्षित रखने का स्थान अर्थात् —
 (A) बाल अदालत (B) रिमान्ड होम
 (C) पालकगृह (D) प्रोबेशन
- 19) 'विश्व एड्स दिवस' कब मनाया जाता है?
 (A) 11 सितम्बर (B) 11 दिसम्बर
 (C) 1 अक्टूबर (D) 1 दिसम्बर
- 20) एड्स की समस्या में विश्व में भारत का कौन सा स्थान है?
 (A) दूसरा (B) तीसरा
 (C) चौथा (D) पाँचवा

विभाग - B

- निम्नलिखित प्रत्येक प्रश्न के उत्तर एक वाक्य में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है।

[10]

- 21) भारत में कितनी भाषाओं को संवैधानिक अधिकार प्राप्त है ?
- 22) संस्कृति अर्थात् क्या ?
- 23) जादू के प्रकार बताइए।
- 24) लिंगानुपात अर्थात् क्या ?
- 25) किंग्सले डेविस ने सामाजिक परिवर्तन की क्या परिभाषा दी है?
- 26) गुजराती में संचार के लिए अन्य कौन सा शब्द उपयोग होता है?
- 27) समाज में कौन से दो प्रकार के समूह होते हैं?
- 28) V.D.O. का पूरा नाम लिखिए।
- 29) जैविक दृष्टि से युवा किसे कहते हैं?
- 30) स्त्री-भ्रूण हत्या किसे कहते हैं?

विभाग - C

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं 10 प्रश्नों के उत्तर संक्षिप्त में लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक हैं :

[20]

- 31) भारत के नागरिक अवार्ड के नाम दीजिए।
- 32) भारत के विकास में कौन-कौन सी समस्या अवरोधक हैं?
- 33) सिख धर्म के पाँच 'क' किसे कहते हैं?

- 34) टोटमवाद अर्थात् क्या?
- 35) गुजरात राज्य में अनुसूचित जातियों में सबसे अधिक जनसंख्या वाली मुख्य चार जातियों के नाम दीजिए।
- 36) महिला सशक्तिकरण के बारे में स्वामी विवेकानंद के क्या विचार थे?
- 37) SEWA का पूरा नाम लिखिए।
- 38) सामाजिक परिवर्तन के लक्षण लिखिए।
- 39) पश्चिमीकरण में कौन से तीन विषयों को शामिल किया गया है?
- 40) ओसगुड और विल्बर श्रेम का संचार प्रक्रिया के मॉडल समझाइए।
- 41) सामाजिक आंदोलन के प्रकार बताइए।
- 42) ग्रामसभा की संक्षिप्त में जानकारी दीजिए।
- 43) डॉ. भूपेन्द्र ब्रह्मभट्ट ने युवाओं की क्या लाक्षणिकता बताई है?
- 44) AIDS का पूरा नाम लिखिए।

विभाग - D

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं 10 प्रश्नों के उत्तर मुद्दासर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 3 अंक हैं :

[30]

- 45) कौन से नागरिक कर्तव्य से राष्ट्रीय एकता मजबूत होती है?
- 46) भारत की सांस्कृतिक विविधता बताइए।
- 47) जैन समुदाय का वर्णन कीजिए।
- 48) अन्य पिछड़े समूहों के लिए कल्याणकारी योजनाओं की संक्षिप्त जानकारी दीजिए।
- 49) भारत की आदिम जातियों का 'भौगोलिक निवास' और 'जनसंख्या' के आधार पर वर्गीकरण लिखिए।

- 50) महिला सशक्तिकरण के लक्षण लिखिए।
- 51) महिलाओं के संवैधानिक अधिकार लिखिए।
- 52) प्रभावी जाति के मापदंड क्या हैं?
- 53) उदारीकरण के लाभों का वर्णन कीजिए।
- 54) संचार माध्यमों का शिक्षा के क्षेत्र में प्रभाव समझाइए।
- 55) 'स्वच्छता अभियान' विस्तार से समझाइए।
- 56) गाँवों पर पंचायती राज के नकारात्मक प्रभाव लिखिए।
- 57) बाल अपराधी को सुधारने में प्रामाणिक विद्यालय की भूमिका स्पष्ट कीजिए।
- 58) असमान लिंगानुपात की समस्या कैसे रोकी जा सकती है? समझाइए।

विभाग - E

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं 4 प्रश्नों के उत्तर विस्तार से दीजिए।
प्रत्येक प्रश्न के लिए 5 अंक हैं :

[20]

- 59) भारतीय संस्कृति का अर्थ देकर उसके लक्षणों की जानकारी दीजिए।
- 60) संचार माध्यम के रूप में 'रेडियो' और 'टेलीविजन' का परिचय दीजिए।
- 61) सुधारवादी आंदोलन और क्रांतिकारी सामाजिक आंदोलन के बीच अंतर स्पष्ट कीजिए।
- 62) तहसील पंचायत के कार्य की जानकारी दीजिए।
- 63) युवा बेचैनी के सामाजिक कारण समझाइए।
- 64) एड्स कैसे फैलता है और कैसे नहीं फैलता है? इसकी जानकारी दीजिए।

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

139 (E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) There are total 5 sections and 64 questions in this question paper.
- 2) Read the questions carefully and answer them according to the instructions.
- 3) Figures to the right indicate full marks.
- 4) Start a new section on a new page.

SECTION - A

■ Select and write the correct options of the question no.1

to 20 given below. Each question carries 1 mark :

[20]

- 1) Which country has the biggest Railway network in the world?
(A) America (B) India
(C) China (D) Australia
- 2) Which Indian state is highly populated according to the Census 2011?
(A) Uttar Pradesh (B) Uttarakhand
(C) Kerala (D) Himachal Pradesh
- 3) What is the perspective of Indian culture?
(A) Narrow (B) Local
(C) Global (D) None of these
- 4) What percent do religious minorities constitute in India?
(A) 18.2 (B) 17.17
(C) 20.0 (D) 12.5

- 5) Which Indian sociologist was assigned the job in Mandal Commission?
(A) I.P. Desai (B) Akshaya Kumar Desai
(C) M.N. Srinivas (D) Taraben Patel
- 6) In which year the government of India implemented an act to eradicate untouchability?
(A) 1945 (B) 1955
(C) 1965 (D) 1975
- 7) Which Indian state has the lowest child sex ratio according to Census 2011?
(A) Madhya Pradesh (B) Bihar
(C) Chhatisgarh (D) Punjab
- 8) Who is given the benefit of Bicycle Assistance Scheme?
(A) Girls (B) Boys
(C) Both of them (D) Old person
- 9) What elements of western thinking entered India?
(A) Secularism (B) Humanism
(C) Equality (D) All of these
- 10) What things are emphasized in liberalization?
(A) Human welfare (B) Society culture
(C) Industry trade (D) None of these
- 11) On whose name is the reputed film award given?
(A) Dadasaheb Phalke (B) Raj Kapoor
(C) Prithviraj Kapoor (D) Lata Mangeshkar
- 12) When did mobile service start in India?
(A) 15th August, 1995 (B) 15th August, 1985
(C) 15th August, 1975 (D) 15th August, 2005

- 13) Who established Brahmo Samaj?
(A) Karsan Das Mulji (B) Raja Rammohan Roy
(C) Poet Narmad (D) Maharshi Karve
- 14) What kind of movement is Anti-Narmada dam movement?
(A) Reformative (B) Revolutionary
(C) Resistant (D) Protest
- 15) How much is women's reservation in Panchayati Raj?
(A) 33% (B) 22%
(C) 44% (D) 40%
- 16) Who is the Head of the Gram Panchayat?
(A) Sarpanch (B) Deputy-Sarpanch
(C) Mantri (D) Gram Sevak
- 17) Where did the Borstal school first establish?
(A) America (B) India
(C) England (D) Germany
- 18) The secured place to detain Juvenile delinquent is _____ .
(A) Juvenile Court (B) Remand Home
(C) Palak grih (D) Probation
- 19) When "World AIDS Day" is celebrated?
(A) 11th September (B) 11th December
(C) 1st October (D) 1st December
- 20) Where does India stand in the world in terms of prevalence of AIDS ?
(A) Second (B) Third
(C) Fourth (D) Fifth

SECTION - B

- **Answer the following questions in one sentence each. Each question carries 1 mark :** [10]

- 21) How many languages are recognised by Indian Constitution?
- 22) What is Culture?
- 23) State the types of magic.
- 24) What is meant by Sex ratio?
- 25) Write the definition given by Kingsley Davis for Socio-Cultural Process of Change.
- 26) What word is used in Gujarati language for Communication?
- 27) What kind of two groups are there in society?
- 28) Give full form of V.D.O.
- 29) Who is known as Youth?
- 30) What is female infanticide?

SECTION - C

- **Answer Any 10 of the following questions in brief. Each question carries 2 marks :** [20]

- 31) Gives names of Civic awards of India.
- 32) Which problems are obstacles in development of India?
- 33) What are the five 'K's of Sikh religion?
- 34) What is totemism?
- 35) Name four Schedule Cast that is predominant in terms of population in Gujarat.
- 36) What were Swami Vivekananda's thoughts on Empowerment of women?

- 37) Give full name of SEWA.
- 38) Write features of Socio-Cultural process of change.
- 39) Which three things are included in westernization?
- 40) Explain the communication model of Osgood and Wilber Schramm.
- 41) State types of social movement.
- 42) Explain the meaning of Gram Sabha.
- 43) State the characteristics explained by Dr. Bhupendra Brahmhatt for youth.
- 44) Give full form of AIDS.

SECTION - D

■ Answer Any 10 of the following questions to the point.

Each question carries 3 marks :

[30]

- 45) Which duties of citizen enables to strengthen the Unity of India?
- 46) State India's cultural diversities.
- 47) Explain about the Jain Community.
- 48) State the Brief information about welfare schemes for Other Backward groups.
- 49) State and classify Indian Tribes on the bases from the view point of Geographical habitant and proportion of its tribal population.
- 50) State the features of Women's Empowerment.
- 51) State Constitutional rights of women.
- 52) What are the criteria of Influential cast?

- 53) State advantages of Liberalization.
- 54) Explain impact of mass media on education.
- 55) Explain Swachhata Abhiyan in detail.
- 56) Explain negative impact of Panchayati Raj on village.
- 57) Explain the role of certified school in treatment and improvement of Juvenile delinquents.
- 58) Explain remedial measures to curb the problem of uneven sex ratio.

SECTION - E

- **Answer Any 4 of the following questions in detail. Each question carries 5 marks :**

[20]

- 59) Explain the meaning and features of Indian culture.
- 60) Explain about Radio and Television as means of communication.
- 61) Specify the difference between reformative and revolutionary social movements.
- 62) Explain in detail the functions of Taluka Panchayat.
- 63) Explain the social reasons of youth unrest.
- 64) Explain in detail how AIDS spread and explain protective measure for it to control.

